

Piet van 't Westeinde, de walnotenspecialist bij uitstek

Wilt u in het kort vertellen wie u bent, hoe oud u bent en waar uw werkzame leven uit bestond?

Ik ben Piet van 't Westeinde, 79 jaar oud, in 1936 geboren in de bedstee van mijn ouderlijk huis in 's Heer Abtskerke. Het gezin telde zeven kinderen. Mijn vader had een gemengd bedrijf met akkerbouw, fruitteelt en boomkwekerij, samen met zijn broer. Het bedrijf heette toen Gebr. van 't Westeinde. Ik heb, ook samen met een broer, de kwekerij overgenomen. In 2006 hebben onze twee zonen, Peter en Jack, het bedrijf overgenomen en zijn mijn vrouw en ik in het dorp gaan wonen. Wij helpen nog steeds een beetje mee, mijn vrouw doet licht administratief werk.

Wat voor scholing/opleiding op dendrologisch gebied hebt u gehad?

Na de lagere school ben ik vier jaar naar de lagere tuinbouwschool in Kapelle gegaan en daarna vier jaar naar de middelbare tuinbouwschool in Boskoop. Voor een Zeeuw was dat in die tijd ver van huis, dus moest ik in een kosthuis. Ik kwam terecht bij de weduwe Goudkade, zij was opgegroeid in Terneuzen dus dat schiep een band.

In Boskoop heb ik veel kennis opgedaan, ik heb stage gelopen bij Baumschule Fey in Meckenheim en ben o.a. ook vier weken in Wageningen geweest. Ik werkte er in de grote boomgaard van de schooltuin naast het Miljoenenlaantje. Die werd zo genoemd omdat er drie à vier instituten op een rijtje lagen.

Waar komt de liefde voor de dendrologie vandaan en wie heeft u geïnspireerd?

De liefde voor planten en dieren zit al lang in onze familie. In 1871 was het bedrijf gestart op een andere locatie nabij Heinkensand, hier niet ver vandaan. Begin 1900 begon mijn overgrootvader op deze plek een gemengd bedrijf, vee en fruit, en dat ging van vader op zoon door met later ook een gedeelte boomkwekerij. De huidige (vijfde!) generatie heeft naast de boomkwekerij nog vijf ha fruit (peren). Het bedrijf heet nu Kwekerij 'Westhof'.

Piet van 't Westeinde bij de *Juglans regia* 'Broadview'
Foto: Ineke van Teylingen

In 1947 is men hier, in samenwerking met het Instituut voor Veredeling van Tuinbouwgewassen (IVT) begonnen met het enten van walnoten en het maken van selecties. Tot dan toe werden walnoten alleen van zaad gekweekt. Dat heeft er mede toe geleid dat er tegenwoordig circa negen veredelde rassen zijn die prima vrucht dragen.

(Het IVT viel onder de Dienst Landbouwkundig Onderzoek (DLO) in Wageningen, die los stond van de toenmalige Landbouwhogeschool, later Landbouwniversiteit).

Mijn vader heeft mij enorm geïnspireerd. Al meteen na de lagere tuinbouwschool zette hij me in de vakantie op de trein naar Grenoble, het grootste walnotengebied van Frankrijk. Hij had voor een week een hotel voor me geregeld, de rest moest ik zelf maar uitzoeken. Gelukkig sprak ik een klein mondje Frans, ik had tijdens mijn schooltijd al een cursus Frans gedaan. Ik heb er veel rond gekeken en advies gevraagd over bepaalde selecties, de Franse rassen zijn ouder dan de Amerikaanse.

Hij maakte mij lid van de NDV en samen gingen we mee met de excursies. Ik was ook lid van de Nederlandse Fruittelers Organisatie.

Juglans regia (Okkernoot, walnoot)

Foto: Ineke Vink

Voor welke planten heeft u een speciale passie en hoe is dat gekomen?

Voor *Juglans* en *Fuchsia*. Mijn vader was al met de kweek van *Fuchsia* begonnen en mijn vrouw en ik hebben die kweek voortgezet. Mijn vrouw heeft zich ook verder voor de *fuchsia* ingezet. Zij heeft de Zeeuwse afdeling van de landelijke fuchsiavereniging opgericht en is een tijdje voorzitter geweest.

Hoe zag in grote lijnen uw dendrologische leven er uit?

Na de schooltijd en bijna twee jaar militaire dienst ging ik op mijn 21ste aan het werk in de kwekerij bij mijn vader en oom. Af en toe deed ik er nog een cursus bij. Ik ben mijn hele leven in de boomkwekerij werkzaam geweest. Vlak na de oorlog werd er vooral veel *Populus*, *Fraxinus* en *Ulmus* gekweekt, snel groeiende bomen om aan de vraag naar hout te kunnen voldoen. Deze soorten worden nu nog in kleine aantallen gekweekt, eigen selecties zijn *Fraxinus excelsior* 'Altena', 'Atlas', 'Eureka' (samen met kwekerij v/d Have) en 'Westhof's Glorie'. De hoofdkweek is *Juglans* en *Corylus*.

Wij hebben ook veel samen gewerkt met twee ingenieurs van het landelijke Fruitteeltproefstation in Wilhelminadorp (tegenwoordig in

Randwijk) in het kader van het fruitteeltpraktijkonderzoek. De ene, Bob Wertheim, was hoofdonderzoeker en walnotenspecialist en de andere, Jaap de Groene, was assistent met specialiteit hazelnoten. Zij hebben ons goed geholpen om beide sortimenten uit te breiden en te verbeteren, vooral voor de ontwikkeling van noten voor de Amerikaanse markt.

Wij hebben ook veel samen gewerkt met het fruitteeltpraktijkonderzoek in Wilhelminadorp (tegenwoordig in Randwijk), vooral voor de ontwikkeling van noten voor de Amerikaanse markt. De grote walnotengebieden liggen in de staten Washington en Oregon. Iedere streek heeft zijn eigen ras. Het hoofdras is 'Broadview', genoemd naar een dorpje op de grens van Canada en Amerika. Bij een bezoek aan de Northern Nutgrowers Association Conference (NNAC) in Ontario in 1994 was ik in de gelegenheid om deze gebieden te bezoeken, rassen te vergelijken en de grond te keuren. Een prima klimaat.

Tevens waren er goede contacten met Franse kwekers en het Engelse onderzoeksstation.

Hoe kijkt u hierop terug? Heeft het u gegeven wat u verwachtte?

Ik heb een goed leven gehad, natuurlijk zijn er wel eens mindere jaren geweest door klimatologische tegenslag, maar daar kun je

weinig aan doen. Het geeft een goed gevoel als proeven met rassen lukken of nieuwe vermeerderingsmethoden aanslaan. Ik had regelmatig contact met een ingenieur in Wageningen, die mij adviezen gaf. Ik heb geen spijt dat ik in de boomkwekerij terecht ben gekomen. Ik heb veel kennis opgedaan en mogen doorgeven, ik ben een tevreden mens. Een extraatje is dat de jongens het werk voortzetten.

Ik heb nu meer tijd om kerkelijk actief te zijn.

Wat is het leukste of meest opmerkelijke wat u hebt meegemaakt?

In 2002 werd ik benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau vanwege het veredelingswerk in de boomkwekerij en werd mijn vrouw Mina lid in de Orde van Oranje-Nassau voor haar maatschappelijke inzet o.a. voor de kerk en voor de Zeeuwse kring van fuchsiavrienden.

Wat is het vervelendste in uw herinnering?

De watersnood in 1953. Wij hadden gelukkig geen wateroverlast maar de totale ontwrichting van het openbare leven raakte iedereen. Mijn vader zat in het polderbestuur en werd tijdig gewaarschuwd dat het fout zou gaan. Ik werd al vroeg uit bed gebeld om te komen met de vrachtwagen, er moesten zandzakken aangevoerd worden. Veel slachtoffers werden gezamenlijk begraven in Goes. Er zijn nog steeds graven van onbekende personen, maar met behulp van DNA onderzoek worden sommige slachtoffers alsnog geïdentificeerd.

De oorlog heb ik niet echt bewust meegeemaakt. Al in oktober 1944 was Zeeland bevrijd door de Canadezen, dat was wel een bijzondere tijd. Duitsers en Canadezen zaten bij ons op het bedrijf in een boerenschuur.

Juglans regia, begin van vruchtzetting

Foto: Ineke Vink

Vindt u het belangrijk om uw kennis, ervaring en enthousiasme met anderen te delen?

Hoewel ik er een cursus voor heb gevolgd, ben ik nooit in het vakonderwijs werkzaam geweest. Er kwam door al het andere werk niet veel van terecht. Wel eens een artikeltje geschreven voor een vakblad, rondleidingen gegeven en lezingen gehouden in Boskoop en Wageningen over *Juglans*. Een walnoot hoort in een warmer gebied thuis. Frankrijk heeft goede klimaatzones, Grenoble in het oosten, Bordeaux in het westen. Nederlandse en Franse kwekers denken op dezelfde ma-

Zijn er nog bijzonderheden die u wilt vertellen?

In 1998 was er drie weken lang iemand uit Bhutan op het bedrijf om kennis op te doen om in het land de walnotenteelt op te zetten. Men heeft geen koelcellen om fruit goed te houden dus worden er alternatieven gezocht. Men wilde de boeren met kleine bedrijfjes leren om, naast rijst, walnoten te kweken voor de voedselvoorziening. Zoon Peter is in 2001 in Bhutan geweest voor verdere besprekingen. Momenteel is er een project gestart in India in de buurt van Kasjmir.

Ik zou het zo weer doen. De tijden veranderen en dingen veranderen mee. Ik heb het altijd leuk gevonden dat mensen hier op het bedrijf kwamen om kennis op te doen over nieuwe rassen of belangstelling toonden voor de Juglans collectie, of ze nu uit Wageningen kwamen of verder weg uit Europa (o.a. Moldavië). De belangstelling voor eetbare producten is groot.

nier en zijn niet geheimzinnig. Om de oogst gezond te houden werd er in Frankrijk veel gespoten, er was altijd een groen waas zichtbaar. Hopelijk is dat nu minder. Met Grenoble is er nog steeds contact.

In 2006 ben ik twee weken met Agriterra naar China geweest om kennis uit te wisselen en heb daar gesproken met lokale coöperaties. De vermeerderingsmethoden zijn in de loop van de jaren sterk veranderd. Wat niet geschikt is als rijstveld wordt gebruikt om bomen te planten.

Als u het over mocht doen, zou u dan weer voor de boomkwekerij kiezen? Of zou u een andere keuze maken?

Ik zou het zo weer doen. De tijden veranderen en dingen veranderen mee. Ik heb het altijd leuk gevonden dat mensen hier op het bedrijf kwamen om kennis op te doen over nieuwe rassen of belangstelling toonden voor de *Juglans* collectie, of ze nu uit Wageningen kwamen of verder weg uit Europa (o.a. Moldavië). De belangstelling voor eetbare producten is groot.

Omdat de grond in Zeeland niet geschikt is om onderstammen te kweken, worden eigen noten van *Juglans regia* in Zundert uitgezaaid en opgekweekt en als eenjarige onderstam geleverd. Die stammen worden in eigen grond nog een jaar opgepoot, het volgende jaar worden ze gebruikt om de cultivar er op te enten.

Inmiddels is er in een partij zaailingen van *J. regia* een nieuwe selectie gevonden: Westhof's Dwarf met een kroonbreedte van maximaal vier meter, een walnoot heeft minimaal acht meter nodig. Binnen drie jaar zal de nieuweling worden geïntroduceerd. De walnoot met de kleinste vruchten is *J. microcarpa*, de nootjes zijn zo groot als een knikker. □